

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobců: a) J. Ď., nar. X
 b) P. Ď., nar. X
 oba bytem X
 oba právně zastoupeni advokátem JUDr. Alešem Liskem
 sídlem Fischerova 770/12, 669 02 Znojmo

proti
žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně**
 sídlem Moravské náměstí 1/1, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2021, č. j. ZKI BR-O-4/140/2021-4

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobci se žalobou ze dne 17. 5. 2021 doručenou zdejšímu soudu dne 18. 5. 2021 domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2021, č. j. ZKI BR-O-4/140/2021-4 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Znojmo (dále jen „katastrální úřad“) ze dne 11. 12. 2020, č. j. OR-1081/2020-713-42 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o námitce žalobců proti obnovenému katastrálnímu operátu v katastrálním území H. podané podle § 45 odst. 3 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění účinném ke dni napadeného rozhodnutí (dále jen „katastrální zákon“), směřované proti geometrickému a polohovému určení pozemku p. č. XA (ve vlastnictví žalobců) a proti jeho výměře.
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o společné hranici mezi pozemky p. č. XB a XA, která bude v katastrální mapě zobrazena podle výsledků obnovy katastrálního operátu novým mapováním jako spojnice lomových bodů č. 638056-001960211 a č. 638056-005740025, a dále o výměře pozemku p. č. XA o velikosti 320 m², která zůstane zavedená do souboru popisných informací beze změny, neboť při obnově katastrálního operátu novým mapováním nebyly prokázány chyby ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) a b) katastrálního zákona.

II. Obsah žaloby

3. Žalobci pokládají napadené rozhodnutí a jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí za nezákonné, jelikož hranice mezi pozemky p. č. XA a XB byla dle jejich názoru stanovena v rozporu s § 42 katastrálního zákona, neboť ke stanovení hranic došlo bez faktického zjištění skutečného stavu v terénu dle odst. 1 tohoto ustanovení. Ze strany žalobců byl udělen souhlas ke sloučení části pozemku p. č. XA a XC, následně však zjistili, že z jejich strany byl dán souhlas i k určení hranice mezi pozemky p. č. XB a XC. O výsledcích mapování byl sepsán protokol s přílohou, kterou tvoří náčrty zjišťování hranic, soupisy nemovitostí, doklady o doručení pozvání k účasti na zjišťování hranic, který byl stvrzen podpisy žalobců. Pokud by však byl protokol vyhotoven již při místním šetření dne 19. 11. 2018, nebyl by jimi dán souhlas s jeho obsahem. Nesouhlasí ani s argumentací žalovaného ohledně nemožnosti odvolání souhlasu s průběhem hranice mezi pozemky. Jsou rovněž přesvědčeni, že v případě porovnání průběhu hranice v katastrální mapě s hranicí faktickou v terénu by znázornění hranice bylo jiné, než jak je vytvořeno. Hranice by tak byla určena, aby odpovídala užívacím právům vlastníků pozemků. Žalobci se dále zabývali též faktickou hranicí mezi pozemky p. č. XA a XB, která je historicky dána užíváním jejich vlastníky. Závěrem uvedli, že po provedení obnovy katastrálního operátu panují mezi dotčenými vlastníky pozemků neshody a vlastník pozemku p. č. XB se dožaduje vyklizení části pozemku p. č. XA.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se k žalobnímu návrhu vyjádřil podáním ze dne 28. 7. 2021, v němž vyjádřil pochybnosti, zda žalobci porozuměli procesu a právnímu významu zjišťování průběhu vlastnických hranic pozemků v terénu. Vlastnické hranice pozemků se v novém mapování neurčují, ale zaměřují se v průběhu, který si před šetřením označí a před komisí vzájemně odsouhlasí sami vlastníci pozemků. Lomový bod trojmezí pozemků p. č. XB, XA a XD

byl při samotném zjišťování hranic vlastníky stabilizován železnou trubkou. Katastrální úřad v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že pracovník šetřící komise neprodleně označil barvou vyšetřený lomový bod a zaměřil pomocí pásma 3 zajišťovací míry pro případné obnovení bodu při následném podrobném měření polohopisu, kdyby došlo k jeho poškození nebo zničení. Výsledky zjišťování průběhu hranic jsou odrazem právního jednání žalobců v daném okamžiku, vyplývajícího ze zákonné povinnosti vlastníků daných ustanovením § 37 odst. 1 katastrálního zákona. Žalobci jsou následky svého právního jednání vázáni a nelze proto vzít udělený souhlas zpět. Závěrem svého vyjádření se žalovaný zabýval námitkou žalobců ohledně snížení výměry u pozemku p. č. XA z hodnoty 436 m² na 320 m² (žalobci se domnívají, že ke změně nedošlo zpřesněním výměr na základě nového měření, nýbrž změnou hranice v terénu). Žalovaný k uvedenému odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ke změně výměr došlo z důvodu komisí zjištěného nesouladu v evidenci a hranice ohledně druhu a způsobu využití pozemku p. č. XA a XE oproti skutečnému stavu v terénu. Předmětný pozemek v katastru nemovitostí zapsán a zobrazen v souladu s výsledky dokumentace nového mapování.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Na základě včas podané žaloby Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2, věta první, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**. O žalobě soud rozhodl, aniž by nařizoval jednání, za splnění podmínek vyplývajících z § 51 s. ř. s.
6. Úvodem krajský soud připomíná, že o žalobě proti rozhodnutí o námitkách proti obsahu obnoveného katastrálního operátu je příslušný rozhodnout soud ve správním soudnictví (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2012 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 6. 2015, č. j. Konf 90/2004-12).
7. Podstatou sporu v nyní souzené věci je posouzení důvodnosti námitek žalobců proti provedené obnově katastrálního operátu v katastrálním území H.
8. Ze správního spisu vyplývá, že žalobci podali dne 29. 10. 2020 námitku proti obnově katastrálního operátu v obci H., katastrální území H. a to ve vztahu k pozemku ve svém vlastnictví p. č. XA, neboť jeho výměra se po provedené obnově operátu sníží z 436 m² na 320 m², tj. o 116 m². V podané námitce žalobci zpochybnili výměru a zobrazení vlastnických hranic pozemku p. č. XA a XB.
9. Katastrální úřad prvostupňovým rozhodnutím ze dne 11. 12. 2020 námitce žalobců nevyhověl a potvrdil, že společná hranice mezi pozemky p. č. XB a p. č. XA bude v katastrální mapě zobrazena podle výsledků obnovy katastrálního operátu jako spojnice lomových bodů č. 638056-001960211 a č. 638056-005740025 a výměra pozemku p. č. XA (320 m²) zůstane v katastrální mapě zavedena beze změny, neboť při obnově katastrálního operátu novým mapováním nebyly prokázány chyby ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) nebo b) katastrálního zákona. V rámci obnovy katastrálního operátu došlo ke změně hranice mezi pozemky žalobců p. č. XA a XC z důvodu zjištění, že hranice druhu pozemku neodpovídá zobrazení v analogové katastrální mapě. To se projevilo v navýšení výměry pozemku p. č. XC o 122 m², zatímco u pozemku p. č. XA se výměra snížila o 116

m², z čehož je patrné, že na listu vlastnictví žalobců č. 214 došlo k celkovému navýšení výměry o 6 m². Z uvedeného tedy vyplývá, že nedošlo k reálnému posunutí vlastnické hranice mezi pozemky p. č. XB a XA, nýbrž pouze ke změně hranice mezi pozemky stejného vlastníka. Prošetřením výměry sousedního pozemku p. č. XB katastrální úřad zjistil, že před obnovou katastrálního operátu měla výměra původní hodnotu 275 m², zatímco nová výměra činí 281 m², tj. došlo k navýšení výměry o 6 m². Z uvedeného porovnání p. č. XB a XC je patrné, že obnovou katastrálního operátu nedošlo k posunutí hranice a část pozemku p. č. XA se nestala obsahem sousední p. č. XB.

10. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobci podali odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný připomněl, že k obnově katastrálního operátu v katastrálním území H. došlo novým mapováním dle § 40 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona a § 47 až 53 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Při obnově katastrálního operátu novým mapováním bylo v součinnosti s vlastníky pozemků provedeno zjišťování průběhu hranic pozemků v terénu a následné zaměření takto zjištěných a označených hranic. Zjišťování průběhu hranic předmětných pozemků se uskutečnilo dne 19. 11. 2018 a jeho výsledek byl zaznamenán v náčrtu zjišťování hranic č. 574 a v soupisu nemovitostí č. 574.
11. Ustanovení § 40 odst. 1 katastrálního zákona zná tři způsoby obnovy katastrálního operátu, přičemž obnovou katastrálního operátu se rozumí vyhotovení nového souboru geodetických informací a nového souboru popisných informací v elektronické podobě, která se provede a) novým mapováním, b) přepracováním souboru geodetických informací, nebo c) na podkladě výsledků pozemkových úprav.
12. V daném případě došlo k obnově katastrálního operátu dle § 40 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, tj. novým mapováním, ke kterému se přistoupí, pokud geometrické a polohové určení nemovitostí v důsledku značného počtu změn, nedostatečné přesnosti nebo použitého měřítka katastrální mapy již nevyhovuje současným požadavkům na vedení katastru, popřípadě dojde-li ke ztrátě, zničení nebo takovému poškození katastrálního operátu, že není možné nebo účelné ho rekonstruovat z dokumentovaných podkladů platného stavu.
13. Průběh obnovy katastrálního operátu novým mapováním je upraven v § 42 katastrálního zákona, podle kterého se provádí podle skutečného stavu v terénu komisí složenou ze zaměstnanců katastrálního úřadu a ze zástupců obce a orgánů určených katastrálním úřadem.
14. Podle ustanovení § 42 odst. 3 sepíše předseda komise o výsledcích zjišťování hranice protokol. Vlastníci a jiní oprávnění nebo jejich zástupci svým podpisem v protokolu stvrzují souhlas se zjištěným průběhem a označením hranic v terénu.
15. Proti obsahu obnoveného katastrálního operátu je možné podle § 45 odst. 3 katastrálního zákona podat námitky během vyložení obnoveného katastrálního operátu a ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy skončilo jeho vyložení. O podaných námitkách rozhoduje katastrální úřad.
16. Žalobci předně namítají nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu stanovení hranice mezi pozemky p. č. XB a XA v rozporu s § 42 katastrálního zákona.

17. Na základě průběhu správního řízení rekapitulovaného výše je zřejmé, že správní orgány postupovaly v dané věci v souladu s citovanými zákonnými ustanoveními. Cílem zjišťování průběhu hranic je to, aby si vlastníci sousedních nemovitostí vzájemně odsouhlasili průběh společných vlastnických hranic a jejich označení v terénu. Ve vztahu k předmětným pozemkům se toto zjišťování průběhu hranic uskutečnilo dne 19. 11. 2018 a jeho výsledek byl zaznamenán v náčrtu zjišťování hranic č. 574 a v soupisu nemovitostí č. 574. Žalobci pro toto zjišťování udělili plnou moc panu J. Ď., ročník narození X. Je tak zřejmé, že se celého procesu zjišťování průběhu hranic mezi pozemky p. č. XB (ve vlastnictví manželů K.) a XA (ve vlastnictví žalobců) zúčastnili a výsledná hranice byla zaměřena na základě skutečností plynoucích z tohoto zjišťování průběhu hranic (v této souvislosti lze připomenout, že z náčrtu zjišťování hranic vyplývá vyznačení hranice mezi předmětnými pozemky jako spojnice dvou bodů, a to bodem určeným při pozemkových úpravách, který je v digitální katastrální mapě označen číslem bodu 196-211, a bodem označeným železnou trubkou, který je v digitální katastrální mapě označen číslem bodu 574-25). Současně došlo ke sloučení části pozemku p. č. XA do p. č. XC, k čemuž byl udělen rovněž souhlas žalobců jakožto vlastníků těchto pozemků (to vyplývá například ze soupisu nemovitostí č. 574 pro list vlastnictví č. 214). Výsledky celé obnovy katastrálního operátu v k. ú. H. pak byly zaneseny v protokolu o výsledku zjišťování hranic ze dne 7. 7. 2020. Krajský soud proto na základě uvedených skutečností nepřisvědčil tvrzení žalobců o stanovení předmětné hranice v rozporu s § 42 katastrálního zákona a danou námitku shledal nedůvodnou.
18. Pokud se žalobci domnívají, že v rámci obnovy katastrálního operátu mělo dojít k faktickému zjišťování skutečného stavu průběhu hranic v terénu, soud na tomto místě připomene samotnou podstatu procesu obnovy katastrálního operátu.
19. Nejvyšší správní soud v usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 6. 2005, č. j. Konf 90/2004-12, shledal, že *„cílem obnovy katastrálního operátu je jeho aktualizace buď po stránce obsahové (je-li skutečný průběh hranic v terénu jiný, než jak je zapsán ve stávajícím katastrálním operátu – ať už následkem technické nedokonalosti původní evidence, faktického vývoje či v důsledku provedených pozemkových úprav), nebo po stránce formální (převedením katastrální mapy z grafické formy do formy grafického počítačového souboru). Již z tohoto stručného popisu je zřejmé, že obnova katastrálního operátu je souborem úkonů evidenčního a technického rázu a že nesměřuje ke změně právních vztahů; ostatně § 5 odst. 7 katastrálního zákona stanoví, že právní vztahy nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou.“*
20. Lze mimo jiné poukázat též na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 22. 5. 2017, č. j. 52 A 16/2017-59, dle něhož *„obnova katastrálního operátu nemá vliv na hmotněprávní vztahy k nemovitostem a nemůže měnit vlastnictví k nim.“*
21. Z výše uvedeného je zřejmé, že obnova katastrálního operátu je souborem úkonů katastrálního úřadu technického a evidenčního charakteru (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2005, sp. zn. 22 Cdo 1840/2003, publ. ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 15/2006 Sb., nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 7. 2007, č. j. 29 Ca 162/2005-52, publ. ve Sbírce NSS pod č. 1432/2008). Obnovou katastrálního operátu nemohou být dotčeny právní vztahy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2010, č. j. 3 As 11/2010-259), katastrální úřad při jejím provádění není

oprávněn jakkoliv rozhodovat o existenci či rozsahu vlastnického nebo jiného práva k dotčené nemovitosti a neřeší otázku, kdo je vlastníkem určité nemovitosti. Jsou-li žalobci přesvědčeni, že v průběhu obnovy katastrálního operátu mělo dojít ke zjišťování faktického stavu hranice, je tento názor chybný, neboť podstata obnovy katastrálního operátu je jiná.

22. Dále se žalobci domnívají, že z jejich strany byl udělen souhlas toliko ke sloučení části pozemku p. č. XA s XC, nikoliv s určením hranice mezi pozemky p. č. XB a XA, přičemž protokol o výsledku zjišťování hranic měl být vyhotoven již při zjišťování průběhu hranic – v takovém případě by z jejich strany souhlas udělen nebyl. Žalobci se zjišťování průběhu hranic účastnili prostřednictvím svého zmocněnce, přičemž tento podepsal závěry plynoucí ze samotného procesu zjišťování průběhu hranic, tj. závěry týkající se nejen sloučení části pozemku p. č. XA s XC, ale také závěry týkající se průběhu hranice mezi pozemky p. č. XB a XA. Evidentně tak byl ze strany žalobců udělen souhlas. Krajský soud připomíná, že žalobci prostřednictvím zástupce měli i možnost odmítnout podepsat náčrt zjišťování hranic a soupis nemovitostí, avšak tak neučinili. V takové situaci by katastrální úřad postupoval v souladu s § 42 odst. 4 katastrálního zákona (za platné hranice by byly považovány ty, které jsou obsahem katastrálního operátu, a tyto by byly označeny za sporné. Žalobci mají rovněž za to, že udělený souhlas mohli následně odvolat. Soud v této otázce souhlasí s posouzením správních orgánů, neboť udělení souhlasu je vázané k určitému okamžiku, kdy dochází ke zjišťování průběhu hranic, přičemž nelze následně zvažovat odvolání tohoto souhlasu, pokud by se ukázalo, že výsledek zjišťování průběhu hranic by byl pro osobu udělující souhlas nevýhodný. Žalobci mohli v průběhu zjišťování hranic uplatnit jakákoliv tvrzení zpochybňující průběh hranice mezi pozemkem p. č. XB a XA, avšak tak neučinili a výsledek provedené obnovy katastrálního operátu rozporují až na základě následných sporů s vlastníky pozemku p. č. XB, založených na nejasnostech ohledně faktického průběhu hranice mezi dotčenými pozemky. Takové spory však nemají být ani předmětem obnovy katastrálního operátu, která je toliko souborem úkonů katastrálního úřadu technického a evidenčního charakteru (k podstatě celého procesu viz výše).
23. Ohledně snížení výměry pozemku p. č. XA z hodnoty 436 m² na 320 m² je nutné poukázat na výše rekapitulované skutečnosti stran sloučení části tohoto pozemku s pozemkem p. č. XC z důvodu rozporů zobrazení v analogové katastrální mapě. Nadto ze správního spisu plyne zvýšení celkové výměry pozemků nacházejících se na listu vlastnictví žalobců č. 214 o 6 m².

V. Shrnutí a náklady řízení

24. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobci nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
25. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci v řízení úspěšní nebyli, proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že

žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. dubna 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu